

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

VII kadencja

Druk nr 2980-A

**DODATKOWE SPRAWOZDANIE
KOMISJI EDUKACJI, NAUKI I MŁODZIEŻY
ORAZ KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

o rządowym projekcie ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (druk nr 2709).

Sejm na 82. posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2014 r. - zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu - skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 2980 do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Rolnictwa i Rozwoju Wsi po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2014 r.

wnoszą :

W y s o k i S e j m raczy następujące poprawki:

1) w art. 3:

a) pkt 5 nadać brzmienie:

„5) kształcenia prowadzonego na uczelniach w instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk, instytutach badawczych lub międzynarodowych instytutach naukowych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w celu nabycia lub doskonalenia umiejętności zawodowych;”;

b) dodać pkt 6 w brzmieniu:

„6) kształcenia prowadzonego w technikach weterynaryjnych, gdzie mogą być dopuszczalne wyłącznie procedury łagodne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, oraz tylko jeżeli jest to niezbędne do realizacji założeń programu.”;

– KP PiS

– odrzucić

Uwaga: przyjęcie poprawki nr 1 spowoduje bezprzedmiotowość poprawki nr 2.

2) w art. 3 pkt 5 nadać brzmienie:

„5) kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych.”;

– **KP PO**

– **przyjąć**

3) art. 23 nadać brzmienie:

„Art. 23. Podmiot, o którym mowa w art. 17 ust. 1, zawiera z lekarzem weterynarii, posiadającym trzyletnie doświadczenie w zawodzie lekarza weterynarii, umowę o świadczenie w ośrodku usług weterynaryjnych w rozumieniu ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt.”;

– **KP PiS**

– **odrzuć**

4) w art. 24 w ust. 1 w pkt 1 dodać się lit. c w brzmieniu:

„c) uśmiercaniem zwierząt, w szczególności w celu pozyskania narządów lub tkanek.”;

– **KP PiS**

– **odrzuć**

5) w art. 25 w ust. 1 po pkt 2 dodać pkt 2a w brzmieniu:

„2a) monitorowaniu przypadków uśmiercania zwierząt w celu pozyskania narządów lub tkanek;”;

– **KP PO**

– **przyjąć**

6) w art. 25:

a) w ust. 1 po pkt 3 dodać pkt 3a w brzmieniu:

„3a) monitorowaniu metod uśmiercania i kwalifikacji wykonujących je osób, w szczególności uśmiercania zwierząt do pozyskania narządów lub tkanek oraz koordynowaniu wzajemnego udostępniania narządów i tkanek;”

b) ust. 3 nadać brzmienie:

„3. Podmiot, o którym mowa w art. 17 ust. 1, ustanawia zespół doradczy do spraw dobrostanu zwierząt w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, w skład którego wchodzi osoba lub osoby, o których mowa w ust. 2, oraz osoba, o której mowa w art. 24.”;

– **KP PiS**

– **odrzuć**

7) w art. 28:

a) w ust. 1 w pkt 2 w lit. a w tiret drugim po wyrazach „o którym mowa w” skreślić wyrazy „art. 56 ust. 2 pkt 1 lub”;

b) w ust. 2 pkt 3 nadać brzmienie:

„3) przeprowadzenie doświadczenia bez uzyskania zgody na jego przeprowadzenie.”;

– **KP PO**

– **przyjąć**

8) w art. 33 ust. 6 nadać brzmienie:

„6. Komisja udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw nauki co najmniej następujące informacje:

1) dobre praktyki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, informacje o metodach alternatywnych;

- 2) informacje o stwierdzonych naruszeniach, o której mowa w art. 59;
- 3) roczne sprawozdanie z kontroli, o którym mowa w art. 60.”;

– **KP PiS**

– **odrzuć**

9) w art. 36 w ust. 1 po pkt 1 dodać pkt 1a w brzmieniu:

„1a) cofanie udzielonej zgody na przeprowadzenie doświadczenia;”.

– **KP PO**

– **przyjąć**

10) w art. 38 ust. 4 nadać brzmienie:

„4. Członkowie Komisji i lokalnych komisji są obowiązani do nieujawniania informacji, które uzyskali w związku z wykonywaniem zadań określonych w art. 33 ust. 1 i art. 36 ust. 1 pkt 1 i 2, dotyczących zawartości naukowej wniosku. Obowiązek ten trwa także po ustaniu członkostwa w Komisji lub lokalnej komisji.”;

– **KP PiS**

– **odrzuć**

11) w art. 50 dodać ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W razie wykonywania projektu niezgodnie z warunkami udzielonej zgody lokalna komisja może cofnąć zgodę.

6. Cofnięcie zgody nie może niekorzystnie wpłynąć na dobrostan zwierząt wykorzystywanych lub przeznaczonych do wykorzystania w projekcie.”;

– **KP PiS**

– **odrzuć**

12) w art. 53 ust. 5 nadać brzmienie:

„5. Analizę ryzyka, o której mowa w ust. 4, przeprowadza właściwy powiatowy lekarz weterynarii w porozumieniu z osobami, o których mowa w art. 24 lub art. 25 ust. 2, z uwzględnieniem:

- 1) liczby i gatunków zwierząt utrzymywanych w ośrodkach;
- 2) dotychczasowego przestrzegania przez hodowców, dostawców i użytkowników przepisów ustawy, w tym informacji o ich nieprzestrzeganiu;
- 3) liczby i rodzajów przeprowadzanych doświadczeń – w przypadku użytkowników.”;

– **KP PiS**

– **odrzuć**

13) w art. 55 nadać brzmienie:

„Art. 55. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w zakresie wykonywanych zadań, o których mowa w art. 53, współpracuje z lokalną komisją, a w szczególności przed przeprowadzeniem kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1, może on wystąpić do lokalnej komisji z wnioskiem o przekazanie informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia kontroli.

2. Lokalna komisja może wystąpić do powiatowego lekarza weterynarii z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 53 ust. 1.”;

– **KP PO**

– **przyjąć**

14) w art. 58 ust. 1 nadać brzmienie:

„Art. 58. 1. W przypadku nieusunięcia przez hodowcę, dostawcę lub użytkownika w wyznaczonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości, o których mowa w art. 57, powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję administracyjną

stwierdzającą niespełnianie wymagań do prowadzenia działalności, o której mowa w art. 26.”;

– KP PO

– **przyjąć**

15) po art. 58 dodać art. 58a w brzmieniu:

„Art. 58a. 1. W przypadku nieusunięcia przez użytkownika w wyznaczonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości, o których mowa w art. 56 ust. 2, powiatowy lekarz weterynarii występuje do lokalnej komisji z wnioskiem o cofnięcie zgody, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1.

2. W przypadku nieuwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, decyzja powiatowego lekarza weterynarii, o której mowa w art. 56 ust. 2 pkt 2, nie podlega wykonaniu.”;

– KP PO

– **przyjąć**

16) po art. 65 dodać art. 65a w brzmieniu:

„Art. 65a. W sprawach o przestępstwa określone w art. 64 prawa pokrzywdzonego może wykonywać organizacja społeczna, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”;

– KP PiS

– **odrzuć**

Uwaga: przyjęcie poprawki nr 16 spowoduje bezprzedmiotowość poprawki nr 17.

17) po art. 65 dodać art. 65a w brzmieniu:

„Art. 65a. W sprawach o przestępstwa określone w art. 64 ust. 1 pkt 1, prawa pokrzywdzonego może wykonywać organizacja społeczna, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”

– KP PO

– **przyjąć**

18) w art. 67 dodać ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli podczas wykonywania procedury doszło do naruszeń, w wyniku których zwierzę było narażone na niepotrzebny długotrwały dotkliwy ból, cierpienie lub dystres, karę pieniężną nakłada się w maksymalnej wysokości.”

– KP PiS

– **odrzuć**

Warszawa, dnia 17 grudnia 2014 r.

Przewodniczący Komisji
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

/-/Krzysztof Jurgiel

Przewodniczący Komisji
Edukacji, Nauki i Młodzieży

/-/Piotr Paweł Bauć

Sprawozdawca

/-/Domicela Kopaczewska

Warszawa, 18 grudnia 2014 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.220.2014 / 19/JS

dot.: ENM-015-203-14 z 17.12.2014 r.

Pan
Piotr Paweł Bauć
Przewodniczący
Komisji Edukacji, Nauki i
Młodzieży
Sejm RP

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej poprawek ujętych w dodatkowym sprawozdaniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (druk nr 2980-A) o projekcie ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z przedłożonym sprawozdaniem Komisji pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

1. Poprawka nr 1 proponująca nowe brzmienie art. 3 pkt 5 projektu ustawy zawęży możliwość przeprowadzania procedur w związku z kształceniem tylko do szkolenia na uczelniach w instytutach naukowych PAN, instytutach badawczych lub międzynarodowych instytutach naukowych działających na terytorium Polski, w celu nabycia lub doskonalenia umiejętności zawodowych. Tymczasem art. 5 lit. f dyrektywy 2010/63/UE stanowi, że procedury mogą być wykonywane do celu kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia, utrzymania lub doskonalenia umiejętności zawodowych. Przepis ten nie ogranicza zatem wykonywania procedur tylko do szkolenia w instytutach badawczych. Regulacja ta może być ewentualnie rozpatrywana jako bardziej rygorystyczny środek krajowy w rozumieniu art. 2 dyrektywy 2010/63/UE. Zgodnie z tym artykułem państwa członkowskie mogą utrzymywać przepisy obowiązujące w dniu 9 listopada 2010 r. służące szerszej ochronie zwierząt niż te zawarte w ww. dyrektywie. Warunkiem zastosowania tego artykułu jest obowiązywanie takich przepisów w ww. dacie oraz powiadomienie o nich Komisji Europejskiej przed 1 stycznia 2013 r. W przypadku braku zachowania wyżej określonego trybu, przyjęcie tej poprawki prowadzić będzie do niezgodności z prawem UE. Uwaga ta dotyczy również propozycji dodania do projektu ustawy art. 3 pkt 6, który ma umożliwić przeprowadzanie procedur w celu kształcenia prowadzonego w technikach weterynaryjnych, pod warunkiem, że mogą to być wyłącznie procedury sklasyfikowane jako „łagodne” oraz tylko jeżeli jest to niezbędne do realizacji założeń programu. Takich warunków nie przewiduje również dyrektywa 2010/63/UE.

2. Poprawka nr 2 wprowadza zmianę art. 3 pkt 5 projektu ustawy. Propozycja odpowiada literalnie brzmieniu art. 5 lit. f dyrektywy 2010/63/UE, należy jednak zauważyć,

że prawidłowa transpozycja dyrektywy powinna polegać nie tyle na zgodności literalnej prawa krajowego z przepisami unijnymi, co przede wszystkim na zapewnieniu skuteczności wynikających z dyrektywy norm. Oznacza to, że przepisy krajowe mające na celu transpozycję aktów prawa unijnego, aby mogły być stosowane i egzekwowane w praktyce, powinny zostać skonkretyzowane. Powstaje zatem wątpliwość, czy przepis ten, w wersji zaproponowanej tą poprawką, będzie mógł być skutecznie stosowany w praktyce. Posługuje się on bowiem bliżej nieokreślonym pojęciem „kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych”. W związku z tym rozważenia wymaga powrót do zaproponowanego wcześniej rozwiązania.

3. Poprawka nr 7 lit. a spowoduje, że nie będzie możliwe wykreślenie z rejestru hodowców, dostawców i użytkowników w przypadku nieusunięcia przez użytkownika, w terminie, o którym mowa w art. 56 ust. 2 pkt 1 projektu ustawy, nieprawidłowości w prowadzonej działalności objętej wpisem (tzn. w przypadku, gdy użytkownik wykonuje procedury objęte doświadczeniem niezgodnie z warunkami określonymi w zgodzie na jego przeprowadzenie lub nie uzyskał zgody na zmianę doświadczenia). W tej sytuacji, jedynym działaniem, które będzie można zastosować będzie wystąpienie przez powiatowego lekarza weterynarii do lokalnej komisji z wnioskiem o cofnięcie zgody na przeprowadzenie doświadczenia. W związku z art. 21 ust. 1 dyrektywy 2010/63/UE, zgodnie z którym w przypadku gdy hodowca, dostawca lub użytkownik przestają spełniać wymogi określone w tej dyrektywie, właściwy organ podejmuje odpowiednie działania naprawcze lub wymaga podjęcia takich działań albo zawiesza lub cofa udzielone pozwolenie, zaproponowane rozwiązanie jest niewystarczające. Jednocześnie zwracam uwagę, że wykreślenie z rejestru takiego podmiotu powinno nastąpić również w przypadkach określonych w nowym art. 58a projektu ustawy (zgodnie z poprawką nr 11 i 15), w sytuacji cofnięcia zgody na przeprowadzenie doświadczenia.

4. Zgodnie z poprawką nr 7 lit. b wykreślenie z rejestru będzie natomiast obejmować przypadki przeprowadzania doświadczenia bez uzyskania zgody na jego przeprowadzenie. Wątpliwości budzi, czy przy takim brzmieniu tego przepisu obejmować on będzie wszystkie przypadki, o których mowa w art. 56 projektu ustawy – tj. również sytuację wykonywania procedury nieobjętej zgodą na przeprowadzenie doświadczenia, o której mowa w art. 56 ust. 1 projektu ustawy. Zaproponowane poprawką nr 7 zmiany w art. 28 projektu ustawy nie zapewniają prawidłowego wdrożenia art. 21 ust. 1 dyrektywy 2010/63/UE. Art. 28 powinien swoim zakresem obejmować wszystkie przypadki, o których mowa w art. 56 projektu ustawy, oraz cofnięcie zgody na doświadczenia, jeśli zawierające takie propozycje poprawki zostaną przyjęte (poprawki nr 11 i 15).

5. Poprawka nr 8 przewiduje, że w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw nauki udostępniane będzie m.in. roczne sprawozdanie z kontroli hodowców, dostawców i użytkowników w zakresie prowadzonej przez nich działalności objętej wpisem do rejestru, o którym mowa w art. 60 projektu ustawy. Z kolei zgodnie z projektowanym art. 36 ust. 5 do udostępniania nietechnicznych streszczeń doświadczeń stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej. W związku z tym, że ww. art. 36 ust. 5 nie wskazuje, że chodzi również o raporty z kontroli, wątpliwości budzić może czy przy takiej redakcji ww. artykułów przepisy prawa autorskiego oraz prawa własności przemysłowej będą miały zastosowanie również do publikacji raportów z kontroli podmiotów objętych zakresem projektowanej ustawy. Należy zauważyć, że w przypadku publicznego udostępniania takich raportów, powinno to odbywać się z poszanowaniem ochrony własności intelektualnej i informacji poufnych. Na ten aspekt zwraca uwagę także Komisja Europejska w wytycznych dotyczących przeprowadzania

kontroli na podstawie dyrektywy 2010/63/UE
(http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/endorsed_inspection-enforcement.pdf, str. 17).

Ta sama uwaga dotyczy poprawki nr 10, która zawiera propozycję zmiany art. 38 ust. 4 projektu ustawy. Członkowie komisji powinni być zobowiązani do nieujawniania informacji, które uzyskali w związku z wykonywaniem zadań, nie tylko tych dotyczących bliżej niesprecyzowanej naukowej zawartości wniosku.

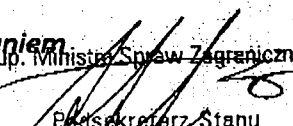
6. Poprawka nr 11 zawiera propozycje dodania art. 50 ust. 5 i 6 do projektu ustawy. W przypadku wprowadzenia do projektu ustawy możliwości cofnięcia zgody na doświadczenie wątpliwości budzi ograniczenie tej możliwości tylko do przypadku określonego w propozycji zmiany art. 50 ust. 5. Zwracam uwagę również na brzmienie nowego art. 50 ust. 6 projektu ustawy, który ma charakter ogólny i w związku z tym może powodować trudności w wykonaniu, jeśli nie zostanie odpowiednio sprecyzowany. Tym samym redakcja tego przepisu wydaje się nie zapewniać prawidłowego wdrożenia art. 44 ust. 4 dyrektywy 2010/63/UE. Jednocześnie chciałbym zauważyć, że propozycja tego przepisu została zamieszczona tylko w artykule dotyczącym cofnięcia zgody na doświadczenie, brak jest podobnego przepisu w sytuacji wykreślenia podmiotów z rejestru hodowców, dostawców i użytkowników. Takie brzmienie projektu ustawy sugerowałoby zatem, że w przypadku wykreślenia podmiotu z rejestru nie byłoby konieczne zapewnienie by wykreślenie takie nie wpłynęło niekorzystnie na dobrostan zwierząt przebywających w ośrodku. Należy zauważyć, że taki wymóg przewiduje art. 21 ust. 2 dyrektywy 2010/63/UE.

7. Poprawka nr 12 proponuje by analizę ryzyka, na podstawie której ustalana jest częstotliwość kontroli hodowców, dostawców i użytkowników, przeprowadzał powiatowy lekarz weterynarii w porozumieniu z osobami, o których mowa w art. 24 lub art. 25 projektu ustawy, a zatem z osobami, które będą zatrudnione u danego podmiotu. Osoby te są zatem zależne od tego podmiotu, przeprowadzanie kontroli w porozumieniu z tymi podmiotami zniweczyłoby sens i cel kontroli, o której mowa w art. 34 dyrektywy 2010/63/UE.

8. W świetle dyrektywy 2010/63/UE niezasadna jest również propozycja nieobligatoryjnego cofnięcia zgody na doświadczenie w przypadku nieusunięcia przez użytkownika w wyznaczonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości, o których mowa w art. 56 ust. 2 projektu ustawy (poprawka nr 15). W przypadku gdy użytkownik wykonuje procedury objęte doświadczeniem niezgodnie z warunkami określonymi w zgodzie na jego przeprowadzenie lub nie uzyskał zgody, o której mowa w art. 50 ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii wyznacza termin na usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Są to zatem poważne naruszenia, których nieusunięcie powinno skutkować brakiem możliwości wznowienia wykonywania procedury/doświadczenia. Zaproponowane brzmienie art. 58a tego nie zapewnia.

W konkluzji stwierdzam, że zaproponowane poprawki są zgodne z prawem Unii Europejskiej z zastrzeżeniem powyższych uwag.

Z poważaniem
Z up. Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Artur Nowak-Far

Do wiadomości:
Pani Lena Kolarska-Bobińska
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego